

ساعات آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲	تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
سوالات آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۱	صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: سیاست‌نامه‌ها بیشتر به اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم می پردازند. ب: تاریخ نگاری‌روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیرهٔ پیامبر و صحابهٔ ایشان به کار گرفته می‌شد. ج: «اراضی ممالک» متعلق به شخص شاه بود و به ویژه از زمان شاه عباس درآمد آن برای ادارهٔ سپاه هزینه می‌شد.	۰/۷۵								
۲	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است. <table><tr><td>الف: تاریخ طبری</td><td>۱. از مشهورترین نمونه‌های تاریخ سلسله‌ای.</td></tr><tr><td>ب: تاریخ سیستان</td><td>۲. از مهم‌ترین نمونه‌های تاریخ عمومی.</td></tr><tr><td>ج: تاریخ بیهقی</td><td>۳. از معروف‌ترین آثار مربوط به تاریخ محلی.</td></tr><tr><td>د: تاریخ مسعودی</td><td></td></tr></table>	الف: تاریخ طبری	۱. از مشهورترین نمونه‌های تاریخ سلسله‌ای.	ب: تاریخ سیستان	۲. از مهم‌ترین نمونه‌های تاریخ عمومی.	ج: تاریخ بیهقی	۳. از معروف‌ترین آثار مربوط به تاریخ محلی.	د: تاریخ مسعودی		۰/۷۵
الف: تاریخ طبری	۱. از مشهورترین نمونه‌های تاریخ سلسله‌ای.									
ب: تاریخ سیستان	۲. از مهم‌ترین نمونه‌های تاریخ عمومی.									
ج: تاریخ بیهقی	۳. از معروف‌ترین آثار مربوط به تاریخ محلی.									
د: تاریخ مسعودی										
۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵) (دو مورد اضافی است) (فارابی – ابوعلی سینا – ابوریحان بیرونی – زکریای رازی) الف: بدون شک، برجسته‌ترین فیلسوف ایران و جهان اسلام..... که فلسفه مَشّایی را به اوج رسانید. ب: جرج سارتن، پدر تاریخ علم، را بزرگ‌ترین پزشک اسلام و قرون وسطا شمرده است.	۰/۵								
۴	گزینهٔ مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: در گذشته نیز بسیاری از مورخان به این اصل اعتقاد داشتند و برای سنجش اخبار از این روش بهره می بردند. ۱. سنجش گزارش ها بر اساس زمان و مکان ۲. مطابقت با نتایج تحقیقات باستان شناسی ۳. مطابقت با عقل ۴. مقایسه و تطبیق با سایر منابع و شواهد ب: یکی از زیباترین و مهم‌ترین مجموعه‌های تاریخی ایران و جهان و نماد معماری صفوی کدام یک از موارد زیر می باشد؟ ۱. میدان نقش جهان ۲. مسجد جامع عباسی ۳. مسجد شیخ لطف‌الله ۴. کاخ عالی‌قاپو	۰/۵								
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. (هر مورد ۰/۲۵) الف: یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ ایران، یعنی حمله چنگیزخان مغول در زمان کدام سلطان خوارزمشاهی رخ داد؟ ب: سلجوقیان در زمان کدام پادشاه توانستند در نبرد ملازگرد امپراتوری روم شرقی را شکست دهند؟	۰/۵								
۶	تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۱ نمره) الف: شعوبیان: ب: یاسا:	۲								
۷	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف: جایگاه و وضعیت ایرانیان در دوران «خلافت امویان» و «خلافت عباسیان» چه تفاوتی داشت؟ ب: وضعیت «اقتصاد کشاورزی» و «اقتصاد شهری و تجاری» را در دوره مغول – تیموری باهم مقایسه کنید.	۲								
۸	اظهارنظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف: به نظر شما، چرا در نظام اجتماعی عربستان پیش از اسلام، زن از مقام و منزلت پایینی برخوردار بود و مردان قبیله فقط به پدران خود افتخار می‌کردند؟ ب: به نظر شما، چرا عثمانی ها شکل‌گیری حکومت قدرتمند صفوی را تهدید و مانع جدی برای خود می‌دیدند؟	۲								
	صفحه ۱ از ۲									

ساعات آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲	تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵	نام و نام خانوادگی:	مدت آزمون: ۸۰ دقیقه
سوالات آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)		
	نمره		

۹	توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی های پدیده های تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) الف: یک مورد از انواع معیارهای سنجش خبر تاریخی را نام ببرید. ب: پیامبر(ص) در مقابل دشمنی های یهودیان مدینه دست به چه اقداماتی زد؟ (ذکر یک مورد کافی است) ج: اقدامات خلیفه عباسی پس از اینکه طغرل سلجوقی خلافت را از زیر تسلط آل بویه درآورد بنویسید؟ (ذکر یک مورد کافی است) د: مهمترین اقدامات شاه اسماعیل پس از رسیدن به قدرت را نام ببرید. (ذکر یک مورد کافی است)	۲
۱۰	گاریست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) متن زیر را بخوانید و به سؤالات داده شده پاسخ دهید. تأمل در فهرست مسلمانان نخستین نشان می دهد که بیشتر آنان شامل دو گروه می شدند: «طبیعی است کسانی که از چهل سال بالاتر بوده اند به حکم طبیعت سن، محافظه کار بوده اند و به زمان گذشته تعلق داشته اند و دست کشیدن و روی گردانیدن ایشان از دین و سنت آباء و اجداد، کاری سخت و دشوار بوده است؛ برخلاف جوانان که ذهن و قلبشان بیشتر و بهتر مستعد پذیرفتن افکار و عقاید جدید بوده است. این معنا در همه انقلاب های فکری و دینی و اجتماعی کم و بیش صادق است.» «اما مستضعفان وضع دیگری داشته اند. مقصود از مستضعفان در مکه آن روز، کسانی بودند که برده و یا آزاد کرده به شمار می رفتند. دسته دیگری از مستضعفان افرادی بودند که به مناسبتی از قوم و قبیله خود جدا شده و در مکه زندگی می کردند. اینان ناچار بودند برای حفظ جان و مال خود، تحت حمایت یکی از اشراف یا طایفه ها و قبیله های آن شهر قرار گیرند و موقعیت و منزلت اجتماعی پایین تری داشتند» (زریاب خویی، سیره رسول الله، صص ۱۱۷، ۱۲۸؛ با اندکی تلخیص) الف: با توجه به متن بالا، نخستین ایمان آورندگان به اسلام بیشتر شامل چه گروه های بودند؟ ب: با توجه به متن فوق، به نظر شما چرا افراد مسن کمتر به پذیرش عقاید جدید تمایل نشان می دهند؟	۱
تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده های تاریخی		
۱۱	زمینه ها و عوامل «اجتماعی» آشفستگی ساسانیان پیش از حمله اعراب مسلمان به ایران را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است)	۰/۵
۱۲	چه عواملی سبب شد که خلیفه عباسی فرمان حکومت سیستان، کابل و بلخ را برای یعقوب لیث بفرستد؟ (یک مورد کافی است)	۰/۵
۱۳	لشکرکشی های پی در پی محمود غزنوی به هندوستان چه نتیجه ای به دنبال داشت؟	۰/۵
۱۴	مهمترین پیامدهای گسترش نظام اقطاع در دوره سلجوقیان را بنویسید؟ (ذکر یک مورد کافی است)	۰/۵
۱۵	پیامدهای «سیاسی» فتوحات مسلمانان در زمان خلفای راشدین را نام ببرید.	۱
۱۶	چرا اقدامات و اصلاحات عمر بن عبدالعزیز موجب تغییر مهم و پایدار در سیاست امویان <u>نشد</u> ؟	۱
۱۷	چرا در دوران خلافت بنی امیه روند پذیرش اسلام در ایران <u>کند</u> بود؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۸	شکل گیری حکومت های مسلمان ایرانی چه پیامدهای اقتصادی داشت؟ (ذکر دو مورد کافی است)	۱
۱۹	چه عواملی موجب افزایش نفوذ و موقعیت اجتماعی رهبران و مشایخ طریقت های صوفیانه در ایران شد؟	۱
۲۰	زمینه ها و عوامل شکوفایی فرهنگ و هنر در عصر صفوی را بنویسید. (ذکر یک مورد کافی است)	۱
موفق و پیروز باشید.		
جمع بارم		
صفحه ۲ از ۲		

راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲		تعداد صفحه: ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی (آمادگی برای آزمون های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش					
ردیف		سوالات (پاسخ برگ دارد)					
نمره							
۱	صحیح یا غلط بودن جملات زیر را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)						۰/۲۵
	الف: غلط						۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۱ به جای سیاست نامه «اندرزنامه» صحیح می باشد.
	ب: صحیح						۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۷
	ج: غلط						۰/۲۵ درس ۱۳ ص ۱۴۳ به جای پادشاه «والیان ایالت ها» صحیح می باشد.
۲	کدام یک از گزینه های سمت چپ با شماره های سمت راست در ارتباط است. (هر مورد ۰/۲۵) در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است.						۰/۲۵
	۱: با شماره ج «تاریخ بیهقی»						۰/۲۵ درس ۱ ص ۶
	۲: با شماره الف «تاریخ طبری»						۰/۲۵ درس ۱ ص ۴
	۳: با شماره ب «تاریخ سیستان»						۰/۲۵ درس ۱ ص ۵
۳	جاهای خالی را با کلمات مناسب تکمیل کنید. (هر مورد ۰/۲۵) (دو مورد از کلمات داخل پرانتز اضافی است)						۰/۵
	الف: ابوعلی سینا						۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۷
	ب: زکریای رازی						۰/۲۵ درس ۹ ص ۹۸
۴	گزینه مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)						۰/۵
	الف: گزینه ۳. «مطابقت با عقل»						۰/۲۵ درس ۲ ص ۱۵
	ب: گزینه ۱. «میدان نقش جهان»						۰/۲۵ درس ۱۴ ص ۱۵۲
۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه بدهید. (هر مورد ۰/۲۵)						۰/۵
	الف: سلطان محمد خوارزمشاه						۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۰۵
	ب: آلب ارسلان						۰/۲۵ درس ۱۰ ص ۱۰۳
۶	تعریف اصطلاحات: (هر مورد ۱ نمره)						۲
	الف: گروهی از ایرانیان که با مقایسه ایرانیان باستان با زندگی اعراب عصر جاهلیت، ۰/۵ به تحقیر قوم عرب می پرداختند. ۰/۵						درس ۸ ص ۸۵
	ب: مجموعه قوانینی که توسط چنگیزخان برای مغولان تدوین شده بود. ۰/۵ و در آن توصیه کرده بود مغولان از شهرنشینی دوری						درس ۱۱ ص ۱۱۹
	گزینند. ۰/۵						
۷	مقایسه پدیده های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره)						۲
	الف: در زمان امویان: ۱. موقعیت اجتماعی پایین تری نسبت به اعراب مسلمان داشتند ۲. از برخی حقوق سیاسی، اجتماعی و اقتصادی محروم بودند ۳. اجازه نداشتند که منصب های سیاسی، نظامی و قضایی، مانند حکومت شهرها و ولایات، فرماندهی سپاه و قضاوت را بر عهده گیرند.						درس ۶ ص ۵۸
	در زمان عباسیان: ۱. در کنار اعراب از جایگاه ممتازی در حکومت عباسیان برخوردار شدند ۲. نقش مهمی را در اداره امور خلافت به عهده گرفتند. ۳. علاوه بر تصدی منصب مهم وزارت و سایر مناصب دیوانی، در مواردی به فرماندهی سپاه و حکومت بر برخی ولایات منصوب شدند. (برای هر کدام از دوره ها ذکر یک مورد کافی است)						درس ۷ ص ۶۹
	ب: وضعیت کشاورزی به دلیل هجوم مهاجران مغولی به ایران و آشنا نبودن آنها با اصول کشاورزی مناسب نبود ۰/۵ اما اقتصاد شهری و تجاری به دلیل گسترش قلمرو وضعیت بهتری داشت. ۰/۵						درس ۱۱ ص ۱۲۲
صفحه ۱ از ۳							

راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲		تعداد صفحه: ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴							
ردیف		سوالات (پاسخ‌برگ دارد)					
نمره							
۸		اظهار نظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف: _ در جامعه (عربستان) ارزش به قوت بازو و نیروی جنگاوری بود، _ بسیاری از پدران و خانواده ها آرزو داشتند که فرزندشان پسر باشد تا بتواند از راه جنگ و راهزنی، غنیمت به چنگ آورد. _ علاوه بر آن، با فرزند پسر، نام و عزت و شرافت قبیله حفظ می شد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۳ ص ۲۱ ب: هنگامی که حکومت صفوی در ایران روی کار آمد، قدرت امپراتوری عثمانی در حال اوج گرفتن بود و سلاطین عثمانی که دیگر خود را خلیفه و فرمانروای تمامی مسلمانان می دانستند، در پی تسلط کامل بر جهان اسلام بودند. از طرف دیگر ارتش عثمانی با سرعت در خاک اروپا پیش می رفت. واژگان کلیدی: (قدرت عثمانی در حال اوج گرفتن بود _ خود را خلیفه مسلمانان می دانستند _ در پی تسلط بر جهان اسلام بودند _ به سرعت در حال پیشروی در اروپا بودند) (هر مورد از کلید واژه ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۱۳ ص ۱۴۵					
۹		توصیف، فهرست و طبقه بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) الف: ۱. سنجش اعتبار و نقد راوی ۲. سنجش اعتبار و نقد و بررسی گزارش ها و منابع تاریخی (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۲ صص ۱۴ و ۱۵ ب: _ طی سه مرحله لشکر کشی به حضور آنها در مدینه پایان داد. _ تغییر قبله مسلمانان از بیت المقدس به کعبه (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۴ ص ۳۸ ج: _ حکومت ایران و عراق را به او بخشید _ دستور داد به نام او خطبه بخوانند و سکه ضرب کنند _ لقب سلطان رکن الدوله را به او داد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۰ ص ۱۰۳ د: _ رسمی کردن مذهب تشیع _ ایجاد وحدت سیاسی و جغرافیایی با از میان برداشتن مدعیان و حکام محلی _ شکست ازبکان و تسخیر مناطق شرقی ایران (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۳ ص ۱۳۷					
۱۰		کار بست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۰/۵ نمره) الف: جوانان ۰/۲۵ مستضعفان ۰/۲۵ ب: به حکم طبیعت سن، محافظه کار بوده‌اند و به زمان گذشته تعلق داشته‌اند و دست کشیدن و روی گردانیدن ایشان از دین و سنت آباء و اجداد، کاری سخت و دشوار بوده است. ۰/۵ درس ۳ ص ۲۷					
تلخیص، تشریح و تحلیل زمینه ها، علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای پدیده‌های تاریخی							
۱۱		_ جدایی و فاصله طبقاتی در جامعه از یکدیگر _ اختلافات مذهبی و سرکوب مخالفان دین رسمی _ تنگ نظری موبدان و دخالت آنها در امور کشور (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۸ ص ۸۱					
۱۲		_ موفقیت های او در سرکوب خوارج _ جهاد با کفار مرزهای شرقی (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۹ ص ۹۲					
۱۳		دین اسلام و زبان فارسی به هند راه پیدا کرد و گسترش یافت درس ۱۰ ص ۱۰۲					
۱۴		_ به علت تمایل صاحبان اقطاع به استقلال موجب جدایی مناطقی این زمین ها شد. _ به ضعف و زوال حکومت سلجوقی کمک کرد. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۰ ص ۱۰۹					
صفحه ۲ از ۳							

راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی درس تاریخ ۲		تعداد صفحه: ۳		رشته: ادبیات و علوم انسانی		ساعت شروع: ۷:۳۰ صبح	
پایه یازدهم دوره دوم متوسطه		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۲/۱۵		نام و نام خانوادگی:		مدت آزمون: ۸۰ دقیقه	
راهنمای تصحیح آزمون شبه نهایی(آمادگی برای آزمون‌های نهایی) پایه یازدهم دوره دوم متوسطه اردیبهشت ۱۴۰۴							
ردیف		سوالات (پاسخ‌برگ دارد)					
نمره							
۱۵	— حکومت ساسانیان و امپراتوری روم را شکست دادند و سرزمین‌های مهم ایران و شام و مصر را فتح کردند. — قلمرو خلافت گسترش یافت و مردمان زیادی با فرهنگ‌های متفاوت تحت حکومت آنان قرار گرفتند. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۵ ص ۵۱						
۱۶	— دوران خلافت عمر بن عبدالعزیز کوتاه بود — خلفای بعدی، سیاست او را کنار نهادند (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۶ ص ۵۹						
۱۷	— رفتار غیراسلامی برخی از حاکمان اموی — قرار دادن مسلمانان غیرعرب در ردیف موالی و محروم کردن آنان از حقوق اجتماعی — گرفتن جزیه از نومسلمانان (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۸ ص ۸۷						
۱۸	— فعالیت‌های اقتصادی رونق مناسبی برخوردار بود — کشاورزی، تجارت و صنعت رشد چشمگیری یافت — شهر و شهرنشینی گسترش یافت (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۹ ص ۹۴						
۱۹	— کثرت پیروان و مریدان طریقت‌های صوفیانه — فرمانروایان و مقام‌های سیاسی و نظامی نیز مشایخ صوفی را تکریم و احترام می‌کردند. (هر مورد ۰/۵ نمره، ذکر دو مورد کافی است) درس ۱۲ ص ۱۲۷						
۲۰	۱. صفویان با ایجاد وحدت سیاسی، یکپارچگی جغرافیایی و انسجام اجتماعی در ایران، زمینه مناسبی برای توسعه و شکوفایی فرهنگی و تمدنی فراهم آوردند. ۲. رسمیت یافتن و استقرار مذهب شیعه دوازده امامی، تأثیرات عمیقی بر همه ابعاد جامعه گذاشت؛ به گونه‌ای که علم، آموزش، فرهنگ و هنر ایرانی، تحت تأثیر آموزه‌های شیعی، جلوه‌های گوناگونی را از خود بروز داد. ۳. شاهان و مقام‌های کشوری و لشکری به هنر و معماری و فعالیت‌های علمی و آموزشی بیش از پیش توجه نشان دادند و هنرمندان، صنعت‌گران، معماران و عالمان را تشویق و حمایت کردند. ۴. در دوره صفوی، سنت وقف در جامعه گسترش یافت و شاهان و سایر ثروتمندان بخشی از ثروت و دارایی خود را وقف امور مذهبی، علمی و آموزشی و ترویج هنر و معماری کردند. ۵. علم دوستی، استعداد و ذوق هنری ایرانیان و میراث علمی، ادبی و هنری ارزشمندی که از دوران قبل به خصوص عصر تیموری باقی مانده بود، تأثیر بسزایی در شکوفایی و غنای فرهنگی تمدنی دوره صفویه داشت. (هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است) درس ۱۴ ص ۱۴۸						
جمع بارم		موفق و پیروز باشید.					
۲۰		صفحه ۳ از ۳					